

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Λειτουργία, Συντήρηση και Έλεγχος Ανελκυστήρων) (Τροποποιητικοί Κανονισμοί του 2022)»

Παρόντες:

Αντρέας Καυκαλιάς, πρόεδρος

Δημήτρης Δημητρίου

Χρίστος Χριστόφιας

Σωτήρης Ιωάννου

Φωτεινή Τσιρίδου

Μαρίνος Μουσιούππας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 9 και 30 Μαΐου, στις 13 και 27 Ιουνίου και στις 11 Ιουλίου 2023. Στο πλαίσιο της εξέτασης των κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Εγκαταστατών, Προμηθευτών και Συντηρητών Ανελκυστήρων, των συνδικαλιστικών οργανώσεων «Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία» (ΠΕΟ), «Παγκύπρια Ομοσπονδία Ανεξαρτήτων Συνδικαλιστικών Οργανώσεων» (ΠΟΑΣΟ) και «Παγκύπρια Συντεχνία “Ισότητα”», καθώς και των εργοδοτικών οργανώσεων «Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων» (ΟΕΒ) και «Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο» (ΚΕΒΕ).

Ο Σύνδεσμος Ασφάλειας και Υγείας Κύπρου, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις «Συνομοσπονδία Εργαζομένων Κύπρου» (ΣΕΚ), «Δημοκρατική Εργατική Ομοσπονδία Κύπρου» (ΔΕΟΚ), «Παγκύπρια Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων» (ΠΑΣΥΔΥ) και «Ανεξάρτητη Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου» (ΑΣΔΥΚ), καθώς και η

εργοδοτική οργάνωση «Γενική Συνομοσπονδία Παγκύπριων Οργανώσεων Βιοτεχνών Επαγγελματιών Καταστηματαρχών» (ΓΣ ΠΟΒΕΚ), παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ωστόσο ότι ο Σύνδεσμος Ασφάλειας και Υγείας Κύπρου και η ΠΑΣΥΔΥ απέστειλαν στην επιτροπή γραπτά υπομνήματα, με τα οποία εξέφρασαν τη συμφωνία τους με τους σκοπούς και επιδιώξεις των κανονισμών.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι στο στάδιο της εξέτασης των κανονισμών παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Γιώργος Κουκουμάς, Ονούφριος Κουλλά, Πανίκος Λεωνίδου, Χρίστος Σενέκης και Ανδρέας Αποστόλου.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 38 του περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Λειτουργία, Συντήρηση και Έλεγχος Ανελκυστήρων) Κανονισμών, ώστε να εκσυγχρονιστεί το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία, τη συντήρηση και τον έλεγχο ανελκυστήρων.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες των κανονισμών, όπως αυτοί έχουν αρχικά κατατεθεί, μεταξύ άλλων:

1. βελτιώνονται και εκσυγχρονίζονται οι ορισμοί των όρων «ανελκυστήρας», «ιδιοκτήτης ανελκυστήρα», «ιδιωτικής χρήσης ανελκυστήρας», «κατασκευαστικά στοιχεία ασφάλειας», «κοινοποιημένος οργανισμός», «σημαντικές μετατροπές» και «συντήρηση ανελκυστήρα»,
2. διασαφηνίζεται το πεδίο εφαρμογής των κανονισμών, ώστε από αυτό να εξαιρούνται ρητά ανυψωτικά μηχανήματα για την ανύψωση προσώπων ή/και αντικειμένων με συγκεκριμένες προδιαγραφές που καθορίζονται στις πρόνοιες των κανονισμών,
3. διασαφηνίζονται οι εξουσίες των αρχιεπιθεωρητών αναφορικά με τις εξαιρέσεις που δύναται να παρέχουν από την εφαρμογή τεχνικών απαιτήσεων ασφάλειας σε

εγκατεστημένους ανελκυστήρες,

4. διασαφηνίζονται τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις ιδιοκτήτη ανελκυστήρα, καθώς και οι αρμοδιότητες του εξουσιοδοτημένου ελεγκτή ανελκυστήρων και του συντηρητή ανελκυστήρων,
5. διευρύνεται το υφιστάμενο πλαίσιο επιβολής κυρώσεων για παραβάσεις των προνοιών των κανονισμών,
6. εισάγεται πρόνοια σύμφωνα με την οποία οποιαδήποτε οικονομική διαφορά μεταξύ ιδιοκτήτη ανελκυστήρα και συντηρητή ανελκυστήρα ή ιδιοκτήτη ανελκυστήρα και εξουσιοδοτημένου ελεγκτή ανελκυστήρων αναφορικά με εργασίες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των κανονισμών επιλύεται ως αστική διαφορά και η ύπαρξη τέτοιας διαφοράς δεν αποτελεί εμπόδιο στη διενέργεια οποιωνδήποτε ελέγχων απορρέουν από τις πρόνοιες των κανονισμών που διασφαλίζουν την ασφαλή χρήση των ανελκυστήρων,
7. διευρύνεται το πλαίσιο των τεχνικών απαιτήσεων ασφαλείας που πρέπει να πληρούν οι εγκατεστημένοι ανελκυστήρες, καθώς και των απαιτούμενων κριτηρίων και προσόντων για την έγκριση εξουσιοδοτημένων ελεγκτών ανελκυστήρων και συντηρητών ανελκυστήρων και
8. μειώνεται το ετήσιο τέλος άσκησης του επαγγέλματος του εξουσιοδοτημένου ελεγκτή ανελκυστήρων και του επαγγέλματος του συντηρητή ανελκυστήρων από πεντακόσια ευρώ (€500) σε τετρακόσια ευρώ (€400).

Σημειώνεται ότι η επιτροπή, για λόγους που προκύπτουν από τη σημασία και τους σκοπούς των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων, έκρινε σκόπιμη την κατά προτεραιότητα συζήτηση των κανονισμών σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής. Ειδικότερα, για τη συζήτηση των κανονισμών ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία συζήτησης όσον αφορά τα προνοούμενα στον Κανονισμό

της Βουλής στάδια συζήτησης, αλλά για σκοπούς επίσπευσης της όλης διαδικασίας τα εν λόγω στάδια έχουν συμπυκνωθεί.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και συνοδεύουν τους κανονισμούς, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις επιτυγχάνεται η περαιτέρω αναβάθμιση του επιπέδου ασφαλείας των ήδη εγκατεστημένων ανελκυστήρων μέσα από δέσμη πρόσθετων τεχνικών απαιτήσεων που εισάγονται και που μεταξύ άλλων αφορούν στην προστασία από τους ηλεκτρολογικούς κινδύνους από τα κομβία, την προστασία από πτώση αντικειμένων στο φρεάτιο και την ασφαλή πρόσβαση στο φρεάτιο.

Στο πλαίσιο της εξέτασης των κανονισμών ο εκπρόσωπος του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέφερε ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες, ώστε να διορθωθούν κενά και αδυναμίες που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο εφαρμογής των υφιστάμενων κανονισμών. Όπως συναφώς σημειώθηκε, από την έναρξη της ισχύος των βασικών κανονισμών η διεξαγωγή των σχετικών τεχνικών ελέγχων ανατέθηκε σε προσοντούχα πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα υπό την εποπτεία του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας.

Ο εκπρόσωπος του ΕΤΕΚ υποστήριξε ότι το επίπεδο της εξειδικευμένης εργασιακής πείρας που απαιτείται για την έγκριση εξουσιοδοτημένου ελεγκτή ανελκυστήρων ενδεχομένως να είναι υπέρμετρα υψηλό και να αποκλείει προσοντούχα πρόσωπα τα οποία δεν κατέχουν την απαιτούμενη εργασιακή πείρα, αλλά είναι επαρκώς καταρτισμένα στον τομέα της μηχανικής επιστήμης.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΠΟΑΣΟ και «Παγκύπρια Συντεχνία "Ισότητα"» συμφώνησαν με τους σκοπούς και επιδιώξεις των προτεινόμενων ρυθμίσεων, καθώς αυτές θα συμβάλουν στην ενίσχυση του πλαισίου που διέπει την ασφαλή λειτουργία των ανελκυστήρων.

Ο εκπρόσωπος του Παγκύπριου Συνδέσμου Εγκαταστατών, Προμηθευτών και Συντηρητών Ανελκυστήρων επίσης συμφώνησε με τη φιλοσοφία των κανονισμών, ωστόσο επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών τους, καθώς ορισμένες εξ αυτών χρήζουν διευκρινίσεων, και για τον σκοπό αυτό επισήμανε την ανάγκη διαβούλευσης του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας με τον εν λόγω σύνδεσμο πριν από την ολοκλήρωση της συζήτησης των κανονισμών ενώπιόν της επιτροπής.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, ζήτησε από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας να επανεξετάσει τις πρόνοιες των κανονισμών κατόπιν διαβούλευσης με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και ακολούθως να ενημερώσει σχετικά την επιτροπή. Ως εκ τούτου, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σε συνεννόηση με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, επανεξέτασε τις πρόνοιες των κανονισμών και προέβη σε αναθεώρηση του κειμένου αυτών, το οποίο έθεσε ενώπιον της επιτροπής για ολοκλήρωση της συζήτησης. Με το αναθεωρημένο κείμενο των κανονισμών επέρχονται στο αρχικό κείμενο των κανονισμών μεταξύ άλλων οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Το ανώτατο χρονικό διάστημα το οποίο ο εξουσιοδοτημένος ελεγκτής ανελκυστήρων καθορίζει για τη διεξαγωγή επανελέγχου ανελκυστήρα, προκειμένου να ολοκληρωθούν οι εργασίες για αντιμετώπιση διαπιστωθεισών βλαβών, ελλείψεων ή δυσλειτουργιών, μειώνεται από δώδεκα (12) μήνες σε εννέα (9) μήνες. Η ρύθμιση αυτή αφορά περιπτώσεις βλαβών, ελλείψεων ή δυσλειτουργιών, για τις οποίες ο εξουσιοδοτημένος ελεγκτής ανελκυστήρων κρίνει ότι δεν επιβάλλεται η διακοπή της λειτουργίας του ανελκυστήρα.
2. Προστίθεται πρόνοια, ώστε, αφότου ο ιδιοκτήτης ανελκυστήρα ολοκληρώσει τις εργασίες για αντιμετώπιση των διαπιστωθεισών από τον εξουσιοδοτημένο ελεγκτή ανελκυστήρων βλαβών, ελλείψεων ή δυσλειτουργιών του ανελκυστήρα, το χρονικό διάστημα των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών που καθορίζεται στους κανονισμούς για

τον επόμενο έλεγχο να αρχίζει από την ημερομηνία κατά την οποία ο εξουσιοδοτημένος ελεγκτής ανελκυστήρων εκδίδει τη σχετική έκθεση ελέγχου του ανελκυστήρα και τη σήμανση «ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΑ: ΕΠΙΤΥΧΗΣ».

Στο πλαίσιο της εξέτασης του αναθεωρημένου κειμένου των κανονισμών ο εκπρόσωπος του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας ενημέρωσε την επιτροπή ότι το τμήμα, αφού διεξήγαγε εκ νέου διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς, προχώρησε στην κατάθεση αναθεωρημένου κειμένου των κανονισμών. Περαιτέρω, ο ίδιος διευκρίνισε ότι οι τροποποιήσεις που ενσωματώθηκαν στο αναθεωρημένο κείμενο των κανονισμών βελτιώνουν επιμέρους πρόνοιες του αρχικού κειμένου των κανονισμών και αυτές επήλθαν με τη σύμφωνη γνώμη του Παγκύπριου Συνδέσμου Εγκαταστατών, Προμηθευτών και Συντηρητών Ανελκυστήρων, ενώ δεν αλλοιώνουν τη φιλοσοφία των κανονισμών όπως αυτοί αρχικά έχουν κατατεθεί.

Ο εκπρόσωπος της εργοδοτικής οργάνωσης ΟΕΒ συμφώνησε με την προτεινόμενη ενίσχυση του πλαισίου που διέπει τους ελέγχους για την ασφαλή λειτουργία των ανελκυστήρων, ωστόσο εξέφρασε επιφυλάξεις αναφορικά με επιμέρους πρόνοιες των κανονισμών, οι οποίες αφορούν στα ακόλουθα:

1. Το τέλος των €500 για την εξέταση αίτησης προσώπου για την έγκρισή του ως εξουσιοδοτημένου ελεγκτή ανελκυστήρα ή συντηρητή ανελκυστήρα, καθώς και το ετήσιο τέλος, όπως αυτό προτείνεται ελαφρώς μειωμένο στο αναθεωρημένο κείμενο των κανονισμών για την άσκηση των σχετικών καθηκόντων, πρέπει να μειωθούν, καθώς κρίνονται ως ιδιαίτερα υψηλά συγκριτικά με αντίστοιχα τέλη που επιβάλλονται από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας για την άσκηση συναφών επαγγελματιών.
2. Η προτεινόμενη απαίτηση για κάθε εξουσιοδοτημένο ελεγκτή ανελκυστήρα και συντηρητή ανελκυστήρα να εργοδοτεί προσωπικό με όρους πλήρους απασχόλησης κρίνεται ως καταχρηστική, καθότι αποτελεί εργασιακό ζήτημα το οποίο εκφεύγει του

πεδίου εφαρμογής των κανονισμών.

3. Η προτεινόμενη απαίτηση για κάθε συντηρητή ανελκυστήρα να εργοδοτεί κατ' ελάχιστον δύο άτομα με πλήρη απασχόληση κρίνεται ότι πρέπει να διαγραφεί, καθότι ο εκάστοτε εργοδότης πρέπει να διατηρεί το δικαίωμα να εργοδοτεί τον αριθμό προσωπικού που ο ίδιος κρίνει αναγκαίο.
4. Το επίπεδο των προσόντων που απαιτείται για την έγκριση εξουσιοδοτημένου ελεγκτή ανελκυστήρων και συντηρητή ανελκυστήρα πρέπει να επανεξεταστεί, καθώς αυτό κρίνεται ως υπέρμετρα υψηλό και ενδεχομένως να είναι περιοριστικό για την είσοδο νέων επαγγελματιών στον τομέα του ελέγχου και της συντήρησης ανελκυστήρων.

Ο εκπρόσωπος του Παγκύπριου Συνδέσμου Εγκαταστατών, Προμηθευτών και Συντηρητών Ανελκυστήρων συμφώνησε με τους σκοπούς και επιδιώξεις του αναθεωρημένου κειμένου των κανονισμών.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχολιάζοντας τους πιο πάνω προβληματισμούς και θέσεις της ΟΕΒ, μεταξύ άλλων ανέφερε τα ακόλουθα:

1. Το ύψος των προτεινόμενων τελών έχει καθοριστεί με βάση το σχετικό διοικητικό κόστος και έχει εγκριθεί από την αρμόδια Τεχνική Επιτροπή Καθορισμού και Αναθεώρησης Τελών.
2. Η προτεινόμενη απαίτηση για κάθε εξουσιοδοτημένο ελεγκτή ανελκυστήρα και συντηρητή ανελκυστήρα να εργοδοτεί προσωπικό με όρους πλήρους απασχόλησης, καθώς και η προτεινόμενη απαίτηση για κάθε συντηρητή ανελκυστήρα να εργοδοτεί κατ' ελάχιστον δύο άτομα κρίνονται απαραίτητες, προκειμένου να διασφαλίζεται η εκτέλεση των καθηκόντων τους και η διενέργεια των σχετικών ελέγχων των ανελκυστήρων με επάρκεια και ασφάλεια.

3. Το επίπεδο των προσόντων που απαιτείται για την έγκριση εξουσιοδοτημένου ελεγκτή ανελκυστήρων και συντηρητή ανελκυστήρα είναι ανάλογο προς τα σχετικά καθήκοντα που ασκούν, προκειμένου να διασφαλίζεται η ασφαλής λειτουργία των ανελκυστήρων. Συναφώς, υποστήριξε ότι η προτεινόμενη διαρκής επιμόρφωση και εκπαίδευση των πιο πάνω αναφερόμενων επαγγελματιών είναι απαραίτητη, προκειμένου η κατάρτισή τους να συμβαδίζει με την εξέλιξη της τεχνολογίας στον τομέα των ανελκυστήρων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού προέβη στις απαραίτητες νομοτεχνικές βελτιώσεις, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

11 Ιουλίου 2023

Αρ. Φακ.: 23.03.059.093-2022

ΧΚ/ΕΛ.Π/ΘΚ